

Excm. Sr.,

Acusem recepció del seu últim escrit mitjançant el qual ens informa sobre la queixa de referència, promoguda davant d'esta Institució pel (...)

Com coneix, en el seu escrit de queixa l'interessat substancialment denunciava que la retolació del parc municipal de l'Ereta es trobava exclusivament redactada en castellà.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, la vam admetre a tràmit. En este sentit i amb l'objecte de contrastar l'escrit de queixa, vam sol·licitar informe l'Ajuntament d'Alacant. En la comunicació rebuda d'eixa administració, després de la realització de tres requeriments davant de la no-contestació a la nostra petició inicial d'informe, se'ns indicava que, encara que el parc de l'Ereta no depenia ni es gestionava pel Patronat Municipal de Cultura, eixe organisme s'havia posat en contacte amb les diferents unitats de l'Ajuntament per a donar una solució al problema.

Una vegada rebut l'informe, li'n vam donar trasllat al promotor de la queixa a fi que, si ho considerava oportú, presentara escrit d'al·legacions.

Davant d'aquella contestació del consistori municipal, es va requerir nou informe a l'Ajuntament, en el qual expressament se li indicava que “la petició inicial d'informe (de la mateixa manera que eixa ampliació) anava dirigida a l'Excm. Ajuntament d'Alacant i no al seu Patronat de Cultura, per la qual cosa, la falta de competència d'este no satisfà de cap manera el deure de col·laboració que imposa a l'administració l'article 19.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges”. En concret, sol·licitàvem que ens informara sobre:

- a) Contingut exacte i íntegre de les actuacions que l'Ajuntament ha dut a terme per satisfer el deure de col·laboració que la llei li imposa d'auxiliar el Síndic de Greuges en les seues actuacions, amb caràcter prioritari i urgent (article 19.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges).
- b) Informe emés per l'Ajuntament d'Alacant sobre l'estat de retolació del parc de l'Ereta, que, segons denunciava el ciutadà en el seu escrit inicial de queixa, està retolat exclusivament en castellà.

Després de l'oportuna realització de dos requeriments d'informe, davant del retard d'eixa administració a atendre la nostra petició inicial d'ampliació de dades, es rep en esta Institució un escrit en què es ratifica la informació de la primera comunicació, en el sentit que el Patronat Municipal de Cultura no té cap responsabilitat en el parc de l'Ereta. Així mateix, se'ns indica que el promotor d'aquell parc ha sigut el Patronat de l'Habitatge, dependent de l'actual Gerència d'Urbanisme.

El dia 1 de març del 2005, i davant de la no-remissió de la informació sol·licitada sobre l'estat de la retolació del parc i el seu acomodament a la normativa sobre ús i

normalització del valencià, un assessor d'esta Institució va visitar el parc municipal esmentat, i va constatar que les senyalitzacions es trobaven exclusivament redactades en llengua castellana.

En concret, i a títol merament exemplificatiu, s'hi aprecien les següents retolacions redactades exclusivament en castellà:

- Rètol d'entrada: "*Parque la Ereta*"
- Cartells referits al "*mantenimento*".
- Indicacions de "*Paseo Alto*" i "*Paseo Bajo*".
- Fitxa tècnica del parc.
- Rètols de la "*Cafetería*".
- Rètols de la "*Sala de Exposiciones*".
- Retolació de la "*Plaza de la Ereta*".
- Retolació del "*Jardín de Agua*".
- Retolació de la "*Ladera de los Olivos*", en diversos llocs del parc.
- Indicació de la "*Carretera Baja*".
- Diverses Roses dels vents, situades en distints llocs del parc, on totes les indicacions es troben en castellà, llevat d'una, que està disponible en valencià ("*Torreón Mig Almont*").

Amb caràcter previ a la resolució sobre les qüestions de fons, esta Institució no pot deixar d'apreciar un inadequat compliment de l'obligació de col·laboració que la llei reguladora d'esta Institució imposa a les administracions públiques. En efecte, i com ja li vam indicar en el nostre escrit de petició d'ampliació de dades, tant la petició d'informe inicial com la posterior petició d'ampliació de dades anava dirigida a l'Excm. Ajuntament d'Alacant i no al seu Patronat de Cultura, per la qual cosa, la falta de competència d'este no satisfà de cap manera el deure de col·laboració que imposa a l'Administració l'article 19.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges.

Atés que les comunicacions s'havien dirigit a l'Ajuntament d'Alacant i que hi havia una dependència entre este i el parc municipal de l'Ereta, aquella administració havia d'haver informat esta Institució sobre les qüestions sol·licitades, en el termini més breu de temps possible, i havia d'haver-se encarregat, internament, l'òrgan encarregat d'avaluar la referida informació.

No obstant això, a l'hora de remissió d'esta Resolució, la veritat és que cada petició d'informació ha hagut d'estar acompanyada de nombrosos requeriments i, en última instància, esta Institució no ha estat informada sobre cap dels aspectes que li havia sol·licitat.

En conseqüència, i atés que no considerem justificada la no-remissió de la informació sol·licitada pel Síndic de Greuges, de conformitat amb l'article 29.2 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, li comuniquem que es la seua descrita actitud hostile serà reflectida en el pròxim Informe anual que es presentem en les Corts Valencianes.

Pel que fa referència al fons de l'assumpte plantejat, en el present expedient de queixa es plantegen diverses qüestions, que han de ser abordades per separat a l'efecte d'aconseguir un pronunciament més clar sobre estes.

En primer lloc, i des del punt de vista del fons de l'assumpte, es planteja el respecte a la normativa sobre ús i normalització del valencià per part d'eixa administració i, en concret, en el que fa referència a la retolació del parc municipal en les dos llengües oficials de la nostra Comunitat.

En segon lloc, la tramitació del present expedient planteja una qüestió sobre la qual esta Institució no pot deixar de pronunciar-se, relativa a l'adequat respecte dels drets lingüístics dels ciutadans.

El present expedient de queixa s'inicia, com coneix, com a conseqüència d'un escrit dirigit a esta Institució per l'interessat Sr. (...), íntegrament redactat en valencià.

En conseqüència, i com a garantia dels drets reconeguts en la Llei d'Ús i Ensenyança del valencià, que en l'article 11 estableix que “en aquelles actuacions administratives iniciades a instància de part i en les que havent-hi altres interessats així ho manifestaren, l'Administració actuant haurà de comunicar-los quant a ells els afecte en la llengua oficial que trien, qualsevol que fóra la llengua oficial en què s'haguera iniciat. 2. De la mateixa manera, siga quina siga la llengua oficial empleada, en els expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i la resta d'actuacions es faran en la indicada pels interessats”, la petició d'informe que els va ser realitzada, es va fer en la llengua triada per l'interessat, açò és, en valencià.

No obstant això, l'informe remés per vosté es troba redactat íntegrament en llengua castellana.

Com que les actuacions descrites podrien no ser prou respectuoses amb els drets lingüístics del promotor de la queixa, li demane que considere els arguments que, com a fonament de la Recomanació amb què concloem, a continuació li expose:

La Generalitat Valenciana, en compliment del mandat estatutari contingut en l'Estatut d'Autonomia, va promulgar la Llei 4/1983, de 23 de Novembre, d'Ús i Ensenyança del Valencià, el preàmbul de la qual assenyala la necessitat recuperar l'ús social i oficial del valencià.

L'esmentada Llei va significar, d'una banda, el compromís de la Generalitat Valenciana de defensar el patrimoni cultural de la nostra Comunitat i, especialment, la recuperació social del valencià, definit com a llengua històrica i pròpia del nostre poble” i, d'altra banda, superar la relació de desigualtat existent entre les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana, el valencià i el castellà.

La cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució espanyola, que reconeix com a llengua oficial d'una determinada comunitat autònoma, no sols l'idioma castellà, sinó també el propi d'eixa Comunitat Autònoma. va modificar substancialment l'ús, tant de privat com oficial, de les diverses llengües en el territori de l'Estat espanyol; és per això que les comunitats autònomes amb idioma

oficial propi han legislat sobre la matèria, per mitjà de la denominades lleis de normalització lingüística, amb la finalitat de fomentar l'ús oficial de la llengua cooficial amb l'objectiu que esta abastara cotes semblants a aquelles que correspon al castellà com a idioma oficial del territori espanyol.

La normativa vigent respecte de l'ús del valencià, continguda en la Constitució espanyola, en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i en la Llei d'ús i ensenyament del valencià, és clara i terminant, i no deixa lloc a cap interpretació, per la qual cosa l'Administració pública valenciana està obligada a garantir la normalització lingüística, tal com es desprén de l'art. 7.4 i .5 de l'Estatut d'Autonomia, en assenyalar que "Caldrà atorgar un especial respecte i protecció a la recuperació del valencià".

La persecució d'estos legítims objectius, reconeguts en les legislacions autonòmica davall l'empara atorgada por la Constitució, no pot no obstant desconéixer, i de fet no desconeixen, que l'article 14 de la Constitució establix el principi d'igualtat, amb interdicció de totes maneres de discriminació, inclosa la discriminació per motiu de llengua, i la declaració de l'article 3 del mateix text constitucional, que establix expressament el dret de tots els ciutadans a usar la llengua espanyola.

En este sentit, la pròpia Llei d'ús i ensenyament del valencià, conscient de la vigència absoluta del principi d'igualtat i de la prohibició de discriminació per motiu de llengua, declara en l'article 4, que "en cap cas es podrà seguir discriminació pel fet d'emprar qualssevol de les dos llengües oficials" de la Comunitat Valenciana.

Així doncs, i en el sentit que és missió d'esta Institució vetllar pel compliment dels preceptes constitucionals, estatutaris i legislatius citats, són constants les recomanacions del Síndic de Greuges a l'Administració Pública Valenciana, perquè els rètols, impresos, formularis, models oficials que utilitza eixa Administració pública valenciana i els organismes que en depenen, siguen redactats de conformitat amb la legislació vigent respecte d'això, en les dos llengües oficials de la nostra comunitat autònoma.

D'altra banda, una de les conseqüències essencials que es deriven dels mandats continguts en els preceptes anteriorment mencionats, és el dret que assistix a qualsevol ciutadà, en les seues relacions amb l'Administració, a triar la llengua en què este desitge que es produïsquen les comunicacions i la tramitació dels expedients, sorgint el correlatiu deure de l'Administració a respectar la dita elecció i a emprar, al llarg de tot el procediment, l'idioma que haguera sigut triat. D'acord amb això, l'article 11, anteriorment mencionat, declara que "en aquelles actuacions administratives iniciades a instància de part i en les que havent-hi altres interessats així ho manifestaren, l'Administració actuant haurà de comunicar-los quant a ells els afecte en la llengua oficial que trien, qualsevol que fóra la llengua oficial en què s'haguera iniciat. 2. De la mateixa manera, siga quina siga la llengua oficial empleada, en els expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i la resta d'actuacions es faran en la indicada pels interessats".

En el present expedient, no obstant, la remissió d'una part essencial d'un informe en castellà, quan la llengua triada pel ciutadà ha sigut el valencià, no s'ajusta a estos mandats legals anteriorment exposats.

Per quant antecedit i de conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, es recomana a l'Ajuntament de Alacant que, en la retolació del Parc Municipal de l'Ereta, observen el règim de cooficialitat lingüística instaurat a la Comunitat Valenciana, sense que en cap cas puga prevaler una llengua sobre l'altra, ja que el valencià, llengua oficial de la Comunitat Valenciana, ho és també de la Generalitat i de l'Administració pública, de l'Administració local i d'altres corporacions i institucions públiques, dependents d'aquella, per la qual cosa els poders públics, autonòmics i locals estan obligats, d'acord amb el manament contingut en l'article 7 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana a impulsar l'ús del valencià en totes les esferes socials i especialment en l'Administració pública.

Tanmateix, complix-me recordar-li els deures legals que la Constitució i la legislació vigent li imposa de respectar els drets lingüístics dels administrats, utilitzant en tots els procediments i en qualssevol altres formes de relació amb ells, la llengua (castellana o valenciana) triada pels mateixos.

Així mateix, d'acord amb la normativa citada, li agraïm que ens remeta en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació del Suggeriment que es realitza, o si escau, les raons que estime per a no acceptar-lo.

En transcórrer el termini d'un mes, a què es fa referència en el paràgraf anterior, la present resolució serà inclosa en la pàgina web de la Institució.

Atentament,

Bernardo del Rosal Blasco
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana